

Lopen Keskustan blogi 23.5.2021, kirjoitus on julkaistu myös Lopen Lehdessä

Järki, tunteet ja vaalilupaukset

Kuntien näkymät ovat koronakriisin ja tulevan sote-uudistuksen keskellä vaikeasti ennakoitavat. Runsaiden, yli äyräiden vyöryvien vaalilupauksen keskellä kannattaisikin muistaa maltti ja kuntatalouden realiteetit.

On hyvin todennäköistä, että kesäkuussa käydään viimeiset perinteiset, kuntien laajaan itsehallintoon perustuvat kuntavaalit. Vuoden 2023 alusta toteutuvan sote-uudistuksen myötä tapahtuu ennennäkemättömän suuri rahojen, tehtävien ja henkilöstön siirto kuntasektorin itsehallinnon piiristä kokonaan uusille hyvinvointialueille.

Perinteisen kuntapoliitikon työnsä rinnalle sote tuo tullessaan täysin uudenlaisia päätöksiä kuten maakunnan päätöksentekomalli, palvelurakenne ja palveluverkko. Valmistelutyön tekevät tulevat valtuutetut. Jotta keskuskaupungit eivät kahmi palveluita itselleen, tarvitaan osaavia päättäjiä ja hyvää neuvotteluvoimaa. Meille tärkeät lähipalvelut pitää saada säilymään Lopella jatkossakin - ja päättäjiksi loppilaisia!

Väistämättä eteen tulee myös oman kunnan strategian päivittäminen uuteen aikaan ja sopeutuminen pieneneviin verotuloihin. Sote-uudistuksen myötä veroprosentti romahtaa 21,5%sta yhdeksään, samoin kunnan verotulot. Muutos on suuri. Nyt Lopen kuntatalous on positiivinen, kiitos talouskurin ja valtion maksamien koronatukien. Apu on tilapäistä. Sen sijaan on todennäköistä, että valtion mahdollisuudet tukea niin kuntia kuin yrityksiäkin väistämättä ehtyvät. Terveystaloudessa on lisäksi syntynyt kallista hoitovelkaa, joka ei edes näy vielä tilinpäätöksissä.

Näiden perusteella on rehellistä kertoa äänestäjille, että mukavien päätösten lisäksi rakenteiden uudistamista ja niukkuuden jakamista on edessä myös tulevalla vaalikaudella. Erityisen tärkeää olisikin näin vaalien alla käynnistää keskustelu, minkälaisia luovia ratkaisuja ehdokkaat tarjoavat?

Samaan aikaan on tullut hyvä mahdollisuus kehittää palveluita tulevaisuuden tarpeita vastaaviksi ja luomaan elinvoimaa: Digitaalisia palveluja asioinnissa, opetuksessa tai yksinäisten vanhusten seuraksi. Elinkeinopolitiikkaakaan ei tehdä vain kaavoittamalla, vaan esimerkiksi yrittäjyyskasvatus, viihtyisyys, pehmeät arvot kuten liikunta ja kulttuuri edellä. Möheillä vietetty aikakin voi kypsyttää muuttohaluja Lopelle. Olemmeko valmiita siihen?

Uusilla valtuutetuilla on edessään erityisen vaativa, mutta samalla historiallisen mielenkiintoinen kausi. Virkamiehiltä vaaditaan hyvää valmisteluosaamista ja poliitikoilta ennen kaikkea kykyä tehdä tosiasioihin perustuvaa järkipolitiikkaa. Se mikä on varmaa, on luottamushenkilöiden yhteistyön tekemisen välttämättömyys. Siitä vaatimuksesta ei äänestäjän kannata tinkiä.

Marja Peltomäki (kesk.)
kuntavaaliehdokas
Joentaka
Loppi